

17.46x33.59	31	עמוד 40	משפחה - חדשות של הציבור החרדי	08/09/2011	28775719-6
-------------	----	---------	-------------------------------	------------	------------

62138

חדש תורת השמש

"אין כמעט חצר, חסידות או פלג בציבור והחרדי שאין לו ייצוג בעיר" << עם תום מחציתה הראשונה של הקדנציה, ובצל התקדמותן המהירה של תכניות לבניית עשרים אלף יחידות דיור בעיר בית שמש, פורש ראש העירייה ר' משה אבוטבול, בראיון גלוי לב ל'ממונות', את האתגרים, את ההישגים ואת התקוות הכרוכים בניהולה של עיר העתיד של ישראל >> עיר השמש העולה

שרה פרדס

"מעבר לסייעתא דשמיא המלווה אותנו תדיר, אני פועל לקיומה של הידברות קבועה שאנו מקיימים עם כל החוגים השונים בעיר, וכמובן עם רבני הקהילות השונות. ישנה אמנם קבוצה קטנה של אינטרסנטים שמשום מה עדיין לא השלימו עם תוצאות הבחירות, אבל מדובר במיעוט זניח. השלום הוא כלי מחזיק ברכה, ובבית שמש ראינו את הברכה הזו במוחש. במיוחד ראוי לציון שיתוף הפעולה היפה וההדוק עם סיעת יהדות התורה במועצה, שאין לו אח ורע לא ברמה הארצית ולא ברמה העירונית. לדעתי שיתוף פעולה כזה יכול בהחלט להוות פיילוט נפלא לכל מי שחפץ להיווכח מה ניתן להשיג כאשר עובדים בשיתוף פעולה הדוק. המצוקה המשותפת שהייתה בעיר במשך שנים רבות איחדה את כל החרדים כבר בקדנציה הקודמת, כאשר אני נבחרתי תוך שיתוף פעולה מלא, פרגון גדול של כולם, באחדות מלאה ונדירה".

ושנים רבות סבלו מיחס עוין ומקיפוח כרוני. המהפך שחל בבחירות האחרונות שהעלו את אבוטבול לכס ראש העירייה לא היה מובן מאליו. דרכו של הרב משה אבוטבול, מוטיקי התושבים בעיר, אל תפקידו הנוכחי, לא הייתה קלה. עשרים שנות עשייה חינוכית וציבורית כשליחו של הגאון רבי ראובן אלבז ראש ישיבת

קרניים אחרונות של שמש סתווית צובעות את בתי האבן הלבנים של העיר בית שמש, הממוקמת לצידו של עמק האלה. הלמות פטישי האוויר הרבים שוככת קמעא, ואלפי הפועלים שגדשו מאז שעות הבקר המוקדמות את אתרי הבנייה הרבים הפוזרים בכל קצותיה של בית שמש מתפזרים אט אט לבתיהם. הילדים הרבים, שהם רוב מנינה ובניינה

של העיר הצעירה, נוטשים את גני המשחקים המטופחים בדרכם הביתה, ורק קול התורה הבוקע מחלונותיהם הרחבים של תלמודי התורה והישיבות הרבות המתנוצצות כפנינת חן בכל פינה, מהדהד באזניהם של כמאה אלף התושבים שהחליטו לבנות בה את חייהם.

בעיניהם של התושבים הללו מדובר אולי בעוד ערב שגרת, אבל רק מי שמעורב בעשייה שמאחורי היש הגדול הזה יכול להעריך את גודל ההישג.

בימים אלו מציין ראש העירייה ר' משה אבוטבול

את סיומה של מחצית הקדנציה הראשונה שלו כקברניטה של העיר ומתפנה לסיכום המחצית הראשונה, שכללה קרוב לשלוש שנים של עשייה, תנופת בנייה מרשימה, דו קיום בין התושבים בעיר וניהול מוצלח של תקציב העירייה הגדול שבקבוצתו זכה בפרס לניהול תקין ממשרד הפנים.

קואליציה מקיר לקיר

מים רבים זרמו בנחלים הסובבים את העיר המתפתחת בשישים השנים האחרונות, מאז הפכה ממעברת עולים זנוחה לאחת הערים הגדולות והמצליחות בארץ. במשך שנים רבות התגוררה בה אוכלוסייה מסורתית בלבד, ורק לאחר הקמת השכונות החדשות - נחלה ומנוחה ורמת בית שמש א' וב' - נכנסו אליה גם תושבים חרדים. מטבע הדברים, התקבלו האוכלוסיות החדשות בחשדנות ובריחוק,

תורת הניהול

כל מי שהתגורר לפני כשנתיים וחצי בבית שמש ורבים מאלו שלא, זוכר את הקמפיין שהריצו המפלגות החילוניות במהלך מערכת הבחירות העירונית, שהתבסס על מסע הפחדה נוראי שלפיו עיר בראשות חרדית תיפול עד מהרה בידיה של ועדה קרואה ולא תוכל לתפקד כלכלית.

אלא שהתקופה שחלפה הוכיחה, כי לא רק שלאיומים הללו לא היה כל כיסוי, אלא ההפך: לראשונה בתולדותיה, קיבלה העיר לפני שנה פרס ממשרדי האוצר והפנים על ניהול כספי תקין. ולא, ראש העירייה לא למד כלכלה או ניהול עסקי באוניברסיטה. הראש היהודי המשופשף מלימוד הגמרא שוב הוכיח את עצמו, כנגד כל הסיכויים וכל האיומים.

"אור החיים" ושל סיעת ש"ס המקומית הפכו אותו למעין גשר בין חלקי הציבור השונים, מה שאפשר בסופו של דבר את הקמת הקואליציה הרחבה בראשותו, שבה חברים כיום כשישה עשר מתוך תשעה עשר חברי המועצה.

"בשונה מערים אחרות שבהן מתגורר הציבור החרדי, בית שמש מורכבת ממגוון גדול של חוגים מהציבור החרדי ומחוצה לו", מקדים אבוטבול ומפרט. "אין כמעט חצר, חסידות או פלג בציבור החרדי שאין לו ייצוג בעיר.

זהו פסיפס אנושי יוצא דופן שלא רק שאינו יוצר ניכור ובידול, אלא תורם ליחסי שכנות טובים ברמת הפרט וברמה הציבורית. אפילו מפקדי המשטרה מצהירים בריש גלי כי מאז הבחירות האחרונות הם נותרו כמעט מחוסרי תעסוקה.

26.28x34.79	32	40	עמוד	משפחה - חדשות של הציבור החרדי	08/09/2011	28775724-2
62138						

(צילומים: דוברות בית שמש)

"פעלנו להביא את העיר לאיזון כלכלי על ידי שיטות ניהול מתקדמות הנהוגות בחברות עסקיות מודרניות. הכנסנו לעירייה מודלים חדשים של ניהול, ונוסף על כך, אנחנו פועלים במלוא הנחישות נגד שחיתות ובזבזנות שהורידה לעמיון כספים רבים"

העתידיות - רמת בית שמש ד' וה', כאשר את רמה ד' לקח עליו משרד השיכון לתכנן, ואת רמה ה' מתכנן המינהל, בעזרתם של שמונה משרדי אדריכלים חיצוניים.

"במשרד השיכון לא זוכרים כאלו 'תב'עות' מאז קום המדינה, מדגיש אבוטבול. "בסך הכל מדובר בכ-4,000 יח"ד ברמה ג', בכ-7,500 ברמה ד' ובמספר זהה ברמה ה'. כבר כעת הגענו לכעשרים אלף יחידות דיור, וזאת נוסף על אלפי הדירות בשטחים הפרטיים הנמצאות גם הן בשלבי בנייה שונים. ואין מדובר רק בדירות למגורים בלבד: ברמת המשקפים אנחנו מתכננים להקים מרכז הייטק ענק, ובשכונות החדשות יותר אנחנו מבקשים להקים בית חולים ובית החלמה, שיש את אלפי התינוקות הנולדים בעיר מדי שנה".

< והמספרים הללו מתחילים כבר להשפיע על רמת המחירים? >

"ברור שאין הקומץ משביע את הארי לאחר שנים של מחסור חריף, אבל אנחנו אופטימיים מאוד. בעוד כשנה וחצי ייכנסו לדירות החדשות ברמת בית שמש ג' 1 כאלפים משפחות, כאשר הדירות בג' 2 ייצאו לשוק עוד במהלך שנת 2011. אין ספק שהדבר ישפיע בצורה חיובית על שוק הדירה. צריך גם להביא בחשבון שברמת בית שמש ג' 1 נמכרו כשש מאות דירות במחיר זול במיוחד, וכ-750 דירות נוספות נמכרו במסגרת מכרזים של מחיר למשתכן".

"במהלך הקדנציה הזו הגענו לפריצת דרך בהסכם עם האחים גולובניץ, שמחזיקים בבעלות על שטח ענק בעיר. ההסכם הזה שחרר שטח של כאלף דונמים לבנייה", מספרים בעירייה. "השטח המת הזה העיב על העיר במשך שנים רבות, ובעלי הקרקע הגישו תביעת ענק בסך מאה ושמונים מיליון שקלים כנגד העירייה, וזאת על אף שאת מחדלי העבר שבגינם נוסדה התביעה עשה למעשה משרד השיכון. הסדרת הנושא הזה הייתה אחת המטרות הראשוניות שהציב לעצמו ראש העירייה הנבחר, ובסייעתא דשמיא הוא הצליח להביא לפשרה מדהימה ממש, לפיה העירייה תשלם לאחים גולובניץ 16 מיליון שקלים שגם אותם העירייה לא תשלם אלא תקזו מהיטלי ההשבה והגדלת אחוזי הבנייה שהוקצו להם. "התפתחות חיובית נוספת הייתה גם בשכונת חפציבה. אנשים שחבר עליהם עולמם ונכנסו לבתים בצורה פיראטית כמעט, זכו למלוא הסיוע העירוני. במהלך משולב של העירייה והקבלנים

להכניס את סלילתם של שני הכבישים הללו למסגרת תכנית החומש של המשרד, בתקציב כולל של כמיליארד שקלים. על פי התכנית החדשה ייסלל הכביש מחדש, ייבנו כיכרות עם מחלפים, ייבנה גשר מעל מסילת הרכבת ויתווספו נתיבים רבים. כביש עשר יתחבר ישירות לכביש שלוש ושמונה, ובימים אלו מתחילים את העבודות בקצב מואץ. להערכת אנשי העירייה, תוך חצי שנה מצב התחבורה אל העיר ובתוכה ישתפר פלאים".

המהפכה הנדל"נית

אחת המטרות העיקריות והראשוניות שהציב אבוטבול לנגד עיניו מיד עם היכנסו לתפקידו, הייתה להפשיר סוף סוף את עתודות הקרקע הרבות ברמת בית שמש ג', ד' וה'. כשלושים אלף יחידות דיור בסך הכל אמורות להיבנות במתחם הענק הזה, וקודמיו בתפקיד חששו מהפשרת השטח שיביא עמו ציבור חרדי גדול לעיר, ובכך יגרום לחלופי השלטון.

ואכן, מיד לאחר הבחירות המוניציפליות הגיע שר השיכון אריאל אטיאס לביקור בעיר, והעניינים החלו להתקדם במהירות. למאמץ הקדחני הזה נרתם גם יו"ר הוועדה לתכנון ובנייה בעירייה משה מונטג, שעשה לילות כימים כדי לאפשר לכמה שיותר משפחות לרכוש דירה בעיר. היום, שנתיים וקצת אחרי, נמצאות אלפי הדירות ברמת בית שמש ג' 1 בשלבי בנייה מתקדמים, וגם השכונה הנוספת, רמת בית שמש ג' 2 שאמורה לכלול מספר זהה של דירות, אושרה בוועדת התכנון המחוזית כבר לפני שבועיים.

"בית שמש רבתי מתוכננת להיות עיר העתיד של מדינת ישראל", מדגיש אבוטבול ביותר משמץ של שביעות רצון. "רק לאחרונה הגדיר אחד ממוספי הנדל"ן היוקרתיים בארץ את העיר כאחת משלוש עתודות הנדל"ן הגדולות בארץ. לא מדובר בעוד שכונה או בפרויקט נוסף, אלא בעיר חדשה ומודרנית בתוך הקו הירוק, בשטח "נקי" מבחינת ארגוני הירוקים, שבו ישנן עתודות הבניה הגדולות בארץ".

ולא מדובר רק בעתודות בנייה רחוקות: כל שלושים אלף יחידות הדיור המתוכננות נמצאות בשלבים כאלו או אחרים של שיווק ותכנון. רק השבוע אושרו לשיווק כשבע מאות יחידות דיור בשכונת M (רמת המשקפים) בפאתי רמת בית שמש א'. בימים אלו יושבים כמאה אנשי מקצוע מהשורה הראשונה ועוסקים בתכנון השכונות

מיליארד שקלים", מתקשה אבוטבול להסתיר את שביעות רצונו. "מדובר בפעילות עקבית ושוטפת מול משרדי הממשלה. ואחרי עבודה סיופית מייגעת, אנחנו מתחילים סוף סוף לקצור את הפירות.

"לדוגמה, מפעל ההזנה שאושר במסגרת תכנית פיילוט של משרד הרווחה לכל המגורים בעיר כולל בימי החופשה. או מסוף לתחבורה ציבורית המוקם בימים אלו בכניסה לעיר שסייע רבות לציבור החרדי המשתמש בתחבורה הציבורית, בהשקעה של כשלושה עשר מיליון שקלים".

אנשיו של אבוטבול מציינים גם את ההתקדמות במגעים לשיפור כבישי הגישה לעיר כדוגמה לתהליכי השינוי שעברו על העיר בשנתיים האחרונות. עד כה שימש כביש מספר 38 כביש הגישה היחיד לעיר, כאשר כביש נוסף, כביש 10, הקיף את שכונות העיר כטבעת, ועל פי הוראות משרד התחבורה הוא נאסר לתנועה בשל מסוכנות. שני הכבישים הללו הוגדרו על ידי משרד התחבורה ככבישים אדומים, שגבו חיי אדם לרוב ואינם מספקים את צרכי העיר הרבים. בקרוב המציאות הזו עומדת להשתנות. שר התחבורה ישראל כץ הגיע במיוחד לעיר כדי להתרשם מהכבישים, ובישיבה מיוחדת עם שר השיכון אריאל אטיאס ועם מנכ"ל החברה הלאומית לדרכים אלכס וינוצ'ר הוחלט

מכריו של אבוטבול מגדירים אותו כ'בולדוזר', היודע היטב לנצל את הסעיפים הפחות ידועים והאותיות הקטנות בסעיפים ובתקנות של המשרדים השונים, שבאמצעותם להשיג עבור עירו כמה שיותר כספים והשקעות.

"בימים אלו ממש התבררנו שלא מדובר במשהו חולף", מציין בסיפוק ראש העירייה. "הפרס הנוסף לשנת הכספים הנוכחית אף הוא מובטח לנו, ויוענק בטקס שייערך בקרוב. השנה, מדובר על כשבעים רשויות מקומיות שקיבלו את הפרס היוקרתי הזה מתוך כשלוש מאות רשויות בסך הכל. מעבר לפרס הכספי שאיש לא ממעיט בערכו, לראשונה מאז הקמתה לפני שישים שנה קיבלה בית שמש מעין תעודת יושר ממלכתית, ובכך נכנסה להגדרה של עיר איתנה כלכלית, שבה מחזיקות בסך הכל כעשרים עיריות ברחבי הארץ.

"השגתו של הניהול התקין לא כרוכה בהכבדת הנטל על התושבים", מצהיר אבוטבול. "הציבור הרחב משלם כיום לעירייה אפילו פחות, אבל מקבל הרבה יותר. פעלנו להביא את העיר לאיזון כלכלי על ידי שיטות ניהול מתקדמות הנהוגות בחברות עסקיות מודרניות. הכנסנו לעירייה מודלים חדשים של ניהול, ומדי פעם אנחנו מכנסים את כל העובדים ומעבירים להם בצורה מרוכזת את סדרי העדיפויות שלנו, חשיבות ההקפדה על ניהול נכון וסדרים תקינים. נוסף על כך, אנחנו פועלים במלוא הנחישות נגד שחיתות ובזבזנות שהוריד לעמיון כספים רבים".

אליבא דאבוטבול, דווקא הבנייה המואצת בעיר תרמה רבות לשכונות הוותיקות. כך למשל, חודש לאחרונה ההסכם הישן שנחתם עם משרד השיכון לפיו על כל דירה שנמכרת ברמת בית שמש החדשה תקבל העירייה סכום כסף להשקעה בשכונות הוותיקות, ורק על רמה ג' לבדה קיבלה העירייה יותר מחמישים מיליון שקלים.

לדבריו, בשל הדירות הרבות הנבנות והולכות בעיר זוכים ראשי העירייה לשיתוף פעולה מלא עם משרדי הממשלה השונים, שבה לידי ביטוי בתקציבים משמעותיים שמעולם לא הגיעו לעיר.

"בשנה החולפת הצלחנו בסייעתא דשמיא להוסיף לעיר תקציב ממשלתי בסך כחצי

12.03x26.56	33	עמוד 40	מספחה - חדשות של הציבור החרדי	08/09/2011	28775728-6
62138					

<<

שבנו באזור וכונס הנכסים הגענו למצב שהם סיימו את העבודות הנדרשות בתמורה לאחוזי בנייה נוספים, ובכך נמנע מהתושבים לשלם סכום נוסף, כיום, שכונת חפציבה הבנויה לתפארה".

עיר הילדים

הרבה לפני האכלוס המסיבי הצפוי בשנים הבאות, הופכת כבר עתה בית שמש אט אט לעיר בעלת שיעור הצמיחה הגבוה בארץ. הנתונים היבשים הזורמים מאפיוני מערכת החינוך מדברים על גידול בשיעור של 15% בשנה במערכת החינוך החרדית בעיה, שהיא כיום כ-75% ממערכת החינוך העירונית. כמאה וחמישים מוסדות חינוך חרדיים קיימים כיום בבית שמש, מתוכם עשרים ישיבות. ושוב, עדיין מדובר בגידול טבעי, בלי להביא בחשבון את האכלוס המסיבי הצפוי בשנים הבאות. "בחמש עשרה השנים האחרונות בית שמש הכפילה את עצמה פי ארבעה", שולף אבוטבול את נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. "כיום גרים בעיר מעל מאה אלף תושבים, ובעוד פחות מעשור גם המספר הזה יוכפל. מיד לאחר מכן נגיע לנתון מרשים של כרבע מיליון תושבים, ובכך תהיה בית שמש אחת מחמש הערים הגדולות בארץ".

והמספרים הללו לא רק מרשימים אלא בעיקר מחייבים. במצב שבו נולדת מדי שבוע כיתה חדשה, אין צורך להכביר במילים כדי לתאר את הפעילות המערכתית הנדרשת מהעירייה ומהעומד בראשה על מנת לספק לכל ילד קורת גג וציוד לימודים בסיסי.

"אחד הדברים הייחודיים לבית שמש הוא מוסדות החינוך המפוארים שלה, והמגוון הגדול של מערכת החינוך המקומית", אומר אבוטבול. "אין חוג, זרם או תת זרם שאין לו מסגרת חינוכית שמתאימה בדיוק לסגנון שלו. אין עוד עיר כזו בארץ.

"בד בבד עם ההתפתחות המרשימה, סבל החינוך החרדי בעיר מקיפוח רב שנים. כאיש חינוך שייסד בין היתר מוסדות חינוך רבים בעיר מצאתי לנכון מיד כשנכנסתי לתפקיד להשוות את התנאים בין כל מוסדות החינוך בעיר ולצמצם את הפערים הגבוהים שהיו קיימים בין החינוך הממלכתי והממ"ד לחינוך החרדי. ואכן, אחד הדברים הראשונים שעשיתי כראש העירייה היה להעביר החלטה לפיה כל מוסדות החינוך בעיר ללא יוצא מן הכלל יקבלו תשלום מלא עבור הוצאות החשמל, המים והציוד הלימודי פר תלמיד, כולל שיפוצים. ההחלטה הזו כללה גם את המוסדות הנמצאים בבעלות פרטית וגם את אלו השהים עדיין בדירות שכורות".

הצרכים השוטפים הגדלים והולכים דורשים מאבוטבול ומהמונים על החינוך החרדי בעירייה - סגן ראש העיר שמואל גרינברג ויגאל חדד - הרבה יותר ממאמץ יצירתי ומורכב כדי לפתוח את שנת הלימודים. כל שנת לימודים.

"בשנה שעברה הבאנו לעיר את שר החינוך גדעון סער לסיוע במבני החינוך בעיר, כולל במתחמי הקרוונים", מוסיף ראש העירייה.

"בית שמש רבתי מתוכננת להיות עיר העתיד של מדינת ישראל, העיר היא אחת משלוש עתודות הנדל"ן הגדולות בארץ. לא מדובר בעוד שכונה או בפרויקט נוסף, אלא בעיר חדשה ומודרנית, בתוך הקו הירוק ובשטח 'נקי' מבחינת ארגוני הירוקים"

"הוא ראה את המוסדות הבנויים לתפארה, וגם את החצר האחורית הזקוקה לתקציבים רבים. על אתר הורה השר לצוות משרדו להכין תכנית אב לבניית מוסדות חינוך למגזר החרדי בעיר. לצורך זה הוא שכר את שרותיה של חברה חיצונית, בעלות של כמאה ועשרים אלף שקלים. הוועדה שערכה עבודה יסודית הכינה דו"ח מקיף המראה שראש העירייה הנוכחי קיבל את בית שמש במצב של מחסור של למעלה מארבע מאות כיתות במגזר החרדי. הדו"ח נמצא כעת על שלחנו של השר, ובימים אלו אנו מצפים למענה.

"עד שזה יקרה", אומר ראש העירייה, "אנחנו מעבירים מדי שנה מוסדות נוספים מקרוונים למבנים מפוארים, ובמקביל מוסדות אחרים שגדלו מקבלים בינתיים מבנים ניידים מהעירייה עד להשלמת הבנייה. וכמובן, הכל בצורה גלויה ושקופה, תוך כדי שיתוף פעולה מלא ובהסכמה רחבה של כל הנוגעים בדבר".

עבודת אני נוטל

"למרות ניסיוני רב השנים בפעילות ציבורית", אומר אבוטבול לקראת סיום הראיון, "אני יכול היום יותר מתמיד להזדהות עם המימרה 'לא שררה היא אלא עבודת'. העבודה אמנם קשה ותובענית, אבל מתלווית אליה תחושת סיפוק בסופם של יום או שנה בשל הזכות הגדולה לסייע לבנות מקום תורה על כל המשתמע מכך מתוך הרחבת הדעת.

"למרות כל התדמית הפסטורלית שאולי נשקפת מכתבה זו, בית שמש היא בכל זאת עיר מורכבת מאוד לניהול. גם מכיוון שהאוכלוסייה מורכבת מדתיים, ממסורתיים, מחילונים ומעולים חדשים מעשרות ארצות בעולם וכמובן מחרדים לדבר ד' שמורכבים מחצרות וחסידיויות שונות הדורשות ובצדק בתי מדרש ומוסדות חינוך, ולכן צריך המון אורך רוח וסבלנות רבה. <>